

Lucie Kedroňová, Ivana Márová

Název příspěvku

**Inkluzivní vzdělávání z pohledu učitelů 1. stupně běžných základních škol
(Attitudes towards Inclusive Education from the perspective of primary school teachers)**

Klíčová slova v ČJ

Inkluzivní vzdělávání, pedagogové, 1. stupeň základní školy

Klíčová slova v AJ

Inclusive Education, Teachers, Primary school

Cíle v ČJ

Cílem prezentovaného šetření byla analýza postojů pedagogů 1. stupně základních škol vůči inkluzivnímu vzdělávání. Dále zmapování jejich zkušenosti a poznatků o inkluzivním vzdělávání a analýza možných faktorů, které jejich názory a postoje k inkluzivnímu vzdělávání ovlivňují.

Teoretická východiska v ČJ

Inkluzivní vzdělávání nahlíží na individuální odlišnosti pozitivně a klade si za cíl maximální rozvíjení potenciálu každého žáka a vytváření co možná nejméně restriktivního prostředí (Tannenbergerová, 2016). Inkluzivní vzdělávání se pojmově řadí k inkluzi sociální. Sociální inkluze zasahuje do všech složek lidského života, do zaměstnávání, do volného času, a snaží se zabránit sociální exkluzi, nebo odstraňovat již vzniklou izolaci (Pančocha, 2008 in Tannenbergerová, 2016). Inkluze by neměla být vnímána jako vzdělávání žáků intaktních a žáků se specificky vzdělávacími potřebami, ale jako vzdělávání všech žáků, bez ohledu na jejich odlišnosti. Jedním z hlavních cílů je také příprava žáků na budoucí úspěšný život v moderní společnosti, pro kterou je inkluze předpokladem (Tannenbergerová 2016; Slepíčková & Pančocha, 2013). Inkluzivní vyučování se týká celé školy, spolupráce pedagogů, vedení školy a zakotvení inkluzivních myšlenek v celé struktuře školy (Bartoňová & Vítková, 2017).

Metodologie v ČJ

Pro realizaci výzkumného šetření byla využita metoda kvantitativního výzkumného šetření založena na dotazníku vlastní konstrukce. Dotazník byl sestaven na základě analýzy odborné literatury a sestával ze 4 sekcí zahrnujících 38 položek, v nichž převažovala tvrzení, k nimž se pedagogové vyjadřovali na škále: rozhodně souhlasím, spíše ne/souhlasím a rozhodně nesouhlasím. Výzkumný vzorek sestával z 80 pedagogů

vyučujících na 1. stupni běžných základních škol. Jediným kritériem záměrného výběru respondentů byla pedagogická praxe na 1. stupni základní školy. Výzkumný vzorek zahrnoval 77 žen a 3 muže.

Závěry v ČJ

Z výsledků výzkumného šetření vyplývá převážně negativní postoj k inkluzivnímu vzdělávání. Negativně se vyjadřovali respondenti nejen u výroků týkajících se konceptu inkluzivního vzdělávání, ale také u podmínek, které jsou pro vzdělávání stanoveny v českém prostředí. Přestože celkově hodnotí učitelé inkluzivní vzdělávání spíše negativně, vyjadřují souhlas s tvrzením, že inkluzivní vzdělávání učí žáky respektu a vzájemné spolupráci. Žáci se SVP mohou být z pohledu pedagogů motivováni žáky intaktními a ve třídním kolektivu jsou připravováni na budoucí studium a začlenění do společnosti.

Souhrn příspěvku v AJ

The contribution deals with the attitudes of primary school teachers towards inclusive education in the Czech educational system. Within the research quantitative research strategy has been used based on the questionnaire of own design. The questionnaire consisted mainly on claims on which the primary teachers express their consent or opposite. The research shows quite negative attitudes of teachers to inclusive education, its principles and conditions under which the inclusive education is implemented in the Czech Republic. Still, teachers also expressed their consent on the claim that inclusive education teaches mutual respect and cooperation.

Bibliografie

Lechta, V. (2016). Inkluzivní pedagogika. Praha: Portál.

Tannenbergerová, M. (2016). Průvodce školní inkluzí, aneb, Jak vypadá kvalitní základní škola současnosti? Praha: Wolters Kluwer.

Bartoňová, M., & Vítková, M. (2017). Společné vzdělávání orientované na posílení kompetencí učitelů a žáků v inkluzivním prostředí školy. Brno: Masarykova univerzita.